

BAKU Eszter

Kádárta, Szentlélek templom Kádárta, Holy Spirit Church

(Kádárta) Molnárhegyi utca 33.,

Helyrajzi szám: 2907/1

2025

Veszprém Kádárta városrésze egykor önálló település, a veszprémi káptalan egykori birtoka volt. A falu kora középkori eredetű, eredetileg Szent Mihály tiszteletére szentelt templomát a reformátusok a 18. század elején építették át. A lassan növekvő számú katolikus közösség az 1980-as évekig nem rendelkezett önálló templomépülettel. A kápolnaként, templomként használt magtárat, lakóházat mindig a közösség méretéhez igazodva vették bérbe közösen s álltak tovább, amint az adott épület mérete már nem volt elégséges. 1979-ben önálló, új templom felépítését hagyta jóvá az Veszprém Megyei Magántervezési Szakértői Bizottság. A Belényessy Jenő tervező által szignált terven feltüntetett méretek már az akkori hívek számára is igen szűkösen bizonyult. A további bővülést biztosan nem tudták volna rugalmasan követni Szöllősi Mihály plébános egyszerű templombővítési javaslata nélkül, amelynek lényege egy többfunkciós, jövőbe tekintő, a közösséggel együtt növekedő templom épülete volt. Az új templom egy helyiségből állt, sem szentély, sem sekrestye nem kapcsolódott hozzá, s olyannyira kicsi volt, hogy a hívek elmondása alapján valójában a közösség bővülésének megakadályozása miatt engedélyezték. Szöllősi terve egy lakóház karakterű teremtemplom volt, melyet az utcafront irányába két téglatoromfallal, s a rajta elhelyezett stációsorozattal bővített oly módon, hogy egy későbbi időpontban a templom

az utca irányába a falak mentén könnyedén, engedély nélkül toldalékolható legyen. Ezt a templomot – végül a rendszerváltást követően sem bővítették – 2018-ban áterveztek és három fal megtartásával Kruppa Nándor építész-mérnök egy új épületet tervezett, melyet 2019. december 22-én áldott meg Dr. Udvardy György veszprémi érsek.

Az 1980–81 között kalákában, a hívek által épült háztemplom családi házas övezetben az akkori szabályozásokat figyelembe véve épült, s a templom tengelye meglepő módon az utcával párhuzamos volt, melyet időközben egyszer a belső berendezéssel módosítottak is. Az új, 2019-ben épült templom tengelye már az utcára merőlegesen szerveződik. Az épület anyaghasználat a kor sajátosságait mutatja, mint az alumínium profilú ablakok, azbesztpala fedés és klinker homlokzatok. A templom jelleget egyedül a félnyeregzetűvel fedett épület tetején elhelyezett harangház, harangtorony-szerű építmény biztosítja. A belső berendezés egyszerű, puritán, főleg a hívek adományaiból állt össze. A templombelső egyedi dísz a Szöllősi Mihály (plébános 1947–1991) által megalkotott program alapján laikus hívek keze munkáját dicsérő mennyezet- és fali dekoráció, mely szenteket és a Szentírásból vett idézeteket tartalmazott oly módon, hogy a híveket folyamatosan emlékeztesse az akkori politikai rendszer és elnyomás időleges mivoltára és a vágyott szabadságra. Buz-

2025

219. kép

A katolikus templom külső összképe

dító idézetek között szerepelt: „A világban üldözést szenvedtek, de bízattok, mert legyőztem a világot.” (Jn. 16, 33) és „Ne aggódjatok tehát a holnap miatt, a holnap majd gondoskodik magáról.” (Mt 6, 34.). A mennyezeten a négy evangélista képe volt látható geometrikus keretben. Az oldalfalakon a Gyermekek Jézus és az Isten Báránya volt látható ornamentális díszítéssel. A kistemplom izgalmas része a már említett oromfalon elhelyezett sgraffitto technikával készült keresztút volt, mely az új templom építésének áldozata lett. 2019 óta a kádártaiak egy új, funkcionális templommal gazdagodtak, mely méltán és büszkén mutatja templom jellegét, alapfalaiban és a szentély feletti üvegablak Szentlélek galambjában még őrzi az egykori templom emlékét.

220. kép

A templom bejárata

The Kádárta district of Veszprém was once an independent settlement, which belonged to the Veszprém Chapter. The village's medieval church, originally dedicated to Saint Michael, was rebuilt by the Reformed congregation in the early 18th century, while the growing Catholic community did not have its own church building until as late as the 1980s. The two congregations collectively rented the granary and residential building, and used it as a chapel and church, then moved on when it became too small as the community grew.

221. kép
A belső összképe a szentély felé

In 1979, the Veszprém County Private Planning Expert Committee approved the construction of a new church. The house of prayer, designed by Jenő Belényessy, consisted of a single hall, without a chancel or a sacristy. The single-nave church with a residential character had two brick gable walls towards the street front, so that at a later date the church could easily be extended along the walls towards the street without a building permission. The church took its present form in 2018–19, according to the designs of Nándor Kruppa.

FELHASZNÁLT IRODALOM ÉS FORRÁSOK:

PFEIFFER János: A Veszprémi Egyházmegye plébániáinak rövid története. Kézirat. Veszprémi Érseki Könyvtár 33213. sz. 94.

SZÖLLŐSI Mihály: Rátóti krónika. Veszprém, 1995. 401.